

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-01-28
Besvaras senast
2019-02-06 kl. 12.00

Till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2018/19:46 Moderniserad valprocess

Den 14 september 2018 lämnade undertecknad in en skriftlig fråga till dåvarande ansvarig minister, Alice Bah Kuhnke, rörande den svenska valprocessen. Med hänvisning till att vi hade en övergångsregering kom inget svar, trots att frågan knappast var att anse som särskilt politisk. Av den anledningen ställs nu frågan till ansvarigt statsråd i den nya regeringen.

Efter att valet 2018 avslutades spreds inte helt oväntat olika konspirationsteorier om valfusk samt misstänkliggöranden kring det svenska valsystemet. Detta kan ha intensifierats då Valmyndighetens sida stängdes ned, utan vidare förklaring. För att motverka ryktesspridning och konspirationsteorier kring detta borde det ligga i allmänhetens intresse att få ta del av skälet till detta.

En dansk liberal politiker, som tidigare bevakat val i Östeuropa, uttalade sin skepsis mot det svenska valsystemet med orden: Det svenska valsystemet är långt ifrån europeisk standard. Han menade vidare att det svenska politiska systemet var mycket odemokratiskt. Ett av huvudskälen till detta uttalande sägs vara faktumet att svenska valsedlar ligger framme, vilket gör att de som befinner sig i lokalen enkelt kan se vilka valsedlar en väljare väljer att ta. Väljare har vittnat om att de även tvingats hämta sina valsedlar samtidigt som valförrättare stått bredvid och tittat på.

Ganska tidigt i valrörelsens skede började det strömma in tips om olika former av valfusk, vilket intensifierades under valdagen. Vissa partivalsedlar sas inte ha packats upp, och flertalet partivalsedlar hade försvunnit alternativt fått andra partiers valsedlar placerade över sig. Väljare uppmanades i vissa vallokaler att inte försegla sina kuvert med valsedlar innan de skulle lämnas in, och i något fall fanns till och med uppmaningen på ett papper. Under förtidsröstningen stals även Sverigedemokraternas valsedlar från tre ambassader i tre olika länder i Europa, enligt tidningen Metro.

Det har framkommit att valförrättare ertappats med att kryssa för vallistorna med blyertspenna trots att det enligt reglerna ska göras med bläckpenna, och i något fall var valurnorna inte förseglade som de borde ha varit.

De allra flesta rykten som sprids om omfattande valfusk är naturligtvis ingenting man behöver ta på särskilt stort allvar, men det finns trots allt delar i

valprocessen som kan förbättras. Ingen tjänar på att misstron mot den svenska demokratin ökar.

Med anledning av detta vill jag fråga kultur- och demokratiminister Amanda Lind:

Avser ministern att verka för en förändring av den svenska valprocessen för att öka tilltron till vår demokrati, stärka valhemligheten och i allmänhet möjliggöra för ett mer effektivt valsysteem, och vad avser hon i sådana fall att göra?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander